

Program do zadania Nr.3:

1. Eliminacja Gaussa:

```
1  #include <iostream>
2  #include <cmath>
3
4  using namespace std;
5
6  double** Matrix() {
7      double matrix[5][5]{
8          { -116.66654, 583.33346 , -333.33308 , 100.00012 , 100.00012},
9          { 583.33346 , -116.66654 , -333.33308, 100.00012 , 100.00012},
10         { -333.33308, -333.33308 , 133.33383 , 200.00025 , 200.00025},
11         { 100.00012 , 100.00012 , 200.00025 , 50.000125 , -649.99988},
12         { 100.00012 , 100.00012 , 200.00025 , -649.99988 , 50.000125}};
13
14         auto** retMatrix = new double*[5];
15         for (int i = 0; i < 5; ++i) {
16             retMatrix[i] = new double[5];
17         }
18         for(int i = 0; i < 5; i++) {
19             for(int j = 0; j < 5; j++) {
20                 retMatrix[i][j] = matrix[i][j];
21             }
22         }
23         return retMatrix;
24     }
25
26     double* gaussElimination(double **tab, double *res, int n) {
27         for(int i = 0; i < n; i++) {
28             double div = tab[i][i];
29
30             for(int j = i; j < n; j++) {
31                 tab[i][j] /= div;
32             }
33             res[i] /= div;
34             if(i+1 < n) {
35                 for(int k = i+1; k < n; k++) {
36                     double mul = tab[i][i]*tab[k][i];
37                     for(int j = i; j < n; j++) {
38                         tab[k][j] -= mul*tab[i][j];
39                     }
40                     res[k] -= mul*res[i];
41                 }
42             }
43         }
44     }
```

2. Back substitution i obliczanie normy wektorów:

```
40     }
41 }
42 }
43     return res;
44 }
45
46 void back_substitution(double **tab, double* res, int n) {
47     for(int i = n-1; i > 0; i--) {
48         for(int j = i-1; j >= 0; j--) {
49             res[j] -= tab[j][i]*res[i];
50         }
51     }
52 }
53
54 void printResults(double* res, int n) {
55     for(int i = 0; i < n; i++) {
56         printf( format: "%d = %.12f ", i+1, res[i]);
57     }
58     printf( format: "\n");
59 }
60
61 double* sub(const double* a, const double* b) {
62     auto* c = new double[5];
63     for (int i = 0; i < 5; i++) {
64         c[i] = a[i] - b[i];
65     }
66     return c;
67 }
68
69 double getNorma(const double* normaM) {
70     double norma = 0;
71     for (int i = 0; i < 5; ++i) {
72         norma += pow(normaM[i], 2);
73     }
74     return sqrt(norma);
75 }
76
77 int main() {
78     double *b1{new double[5]{-0.33388066, 1.08033290, -0.98559856, 1.31947922, -0.09473435}};
79     double *b2{new double[5]{-0.33388066, 1.08033290, -0.98559855, 1.32655028, -0.10180541}};
80     double *b3{new double[5]{0.72677951, 0.72677951, -0.27849178, 0.96592583, 0.96592583}};
81     double *b4{new double[5]{0.73031505, 0.73031505, -0.27142071, 0.96946136, 0.96946136}};
82     int i = 5;
83     cout.precision( prec: 15);
84     double Norma1 = getNorma(sub(b1,b2));
85     double Norma2 = getNorma(sub(b3,b4));
86     double **arr0 = Matrix();
87     double *z1 = gaussElimination(arr0, b1, i);
88     back_substitution(arr0, b1, i);
89     double *z2 = gaussElimination(Matrix(), b2, i);
90     back_substitution(arr0, b2, i);
91     double Norma3 = (getNorma(sub(z1,z2))/Norma1);
92     double *z3 = gaussElimination(Matrix(), b3, i);
93     back_substitution(arr0, b3, i);
94     double *z4 = gaussElimination(Matrix(), b4, i);
95     back_substitution(arr0, b4, i);
96     double Norma4 = (getNorma(sub(z3,z4))/Norma2);
97
98     cout << "A*z = b1: " << endl;
99     printResults(z1,i);
100     cout << "A*z = b2: " << endl;
101     printResults(z2,i);
102     cout << "A*z = b3: " << endl;
103     printResults(z3,i);
104     cout << "A*z = b4: " << endl;
105     printResults(z4,i);
106
107     cout << "||b1-b2|| = " << Norma1 << endl;
108     cout << "||b3-b4|| = " << Norma2 << endl;
109     cout << "||z1-z2|| / ||b1-b2|| = " << Norma3 << endl;
110     cout << "||z3-z4|| / ||b3-b4|| = " << Norma4 << endl;
111 }
```

Wyniki do zadania Nr.3:

```
A*z = b1:
z1 = 0.001982859550  z2 = -0.000037445535  z3 = -0.000219649469  z4 = 0.000240550981  z5 = -0.001779754105
A*z = b2:
z1 = 0.001985368955  z2 = -0.000034936130  z3 = -0.000214630646  z4 = 0.000253161908  z5 = -0.001787346206
A*z = b3:
z1 = 354.885181398806  z2 = 354.885181398806  z3 = 709.768197734129  z4 = 354.883432436151  z5 = 354.883432436151
A*z = b4:
z1 = 358.434024577320  z2 = 358.434024577319  z3 = 716.865884091143  z4 = 358.432275548128  z5 = 358.432275548128
||b1-b2|| = 0.00999998895235883
||b3-b4|| = 0.0100000030944946
||z1-z2|| / ||b1-b2|| = 0.00159517667351682
||z3-z4|| / ||b3-b4|| = 1003.7641154378
```

Komentarze do zadania Nr.3:

W tym zadaniu było użyto metody eliminacji Gaussa i Back substitution. Metoda ta sprowadza macierz danego układu równań do macierzy jednostkowej lub macierzy trójkątnej, a później szukałem normy wektorów – podanych w treści zadania.

1. Eliminacja Gaussa i Back Substitution

$z_i = A^{-1}b_i$ gdzie $i = 1, 2, 3, 4$. - możemy zapisać jako: $A*z = b_i$ i rozwiązujemy te cztery równania na „z” za pomocą eliminacji Gaussa i metody Back Substitution.

Przekształcenie macierzy do macierzy trójkątnej górnej odbywa się etapowo w dwóch krokach, które realizowane są dla wartości i zmieniającej się od 1 do n :

1. Podzielić i -ty wiersz macierzy przez odwrotność jej argumentu $a_{i,i}$ w następujący sposób:

$$W'_i = \frac{W_i}{a_{i,i}}$$

2. Dla każdego wiersza o indeksie k takim że $i < k \leq n$ odjąć otrzymany wiersz W'_i przemnożony przez argument $a_{i,k}$:

$$W'_k = W_k + W'_i \cdot a_{i,k}$$

Aby zredukować do zera argumenty macierzy znajdujące się nad przekątną główną należy operację odejmowania przeprowadzić dla $k \in \{1, 2, \dots, n\} \setminus \{i\}$.

Niewiadome o indeksach $i=n-1, n-2, \dots, 1$ obliczyć można za pomocą następującego wzoru:

$$x_i = b_{i,n+1} - \sum_{k=i+1}^n b_{i,k} \cdot x_k$$

2. Norma wektorów

Normą wektora nazywamy funkcję $\|\cdot\| : V \rightarrow \mathbb{R}$, spełniającą następujące warunki: $(x, y \in V)$:

$$1. \|x\| > 0 \wedge \|x\| = 0 \Leftrightarrow x = 0.$$

$$2. \|\alpha x\| = |\alpha| \cdot \|x\| \alpha \in \mathbb{C}.$$

$$3. \|x+y\| \leq \|x\| + \|y\|.$$

Norma wektora jest nieujemną liczbą rzeczywistą, przy czym jedynym wektorem o zerowej normie jest wektor zerowy.

Dla rozwiązywania norm wektorów podanych w treści zadania, na początku skorzystałem z funkcji sub() dla odejmowania znaczeń b1-b2 itd.. Dalej korzystamy z:

$$\text{Dla } x = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \\ x_5 \end{pmatrix} : \|x\| = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 + x_4^2 + x_5^2}$$